

บทคัดย่อ

ปัญหาการค้าประเวณีหญิงและเด็กข้ามชาติ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเป็นเวลานาน โดยเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการค้าประเวณีในยุคอดีตที่นิยมนำหญิงและเด็กไทยมาค้าประเวณี มาเป็นรูปแบบใหม่ที่มีการนำหญิงและเด็กต่างด้าวมาค้าประเวณีในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สปป.พม่า หรือประเทศที่ห่างไกล เช่น ประเทศจีน รัสเซีย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีบางกรณีที่มีการนำหญิงหรือเด็กไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศญี่ปุ่น เยอรมันนี ออสเตรเลีย

การค้าประเวณีหญิงและเด็กข้ามชาตินั้นยังมีความผูกพันแน่นแฟ้นกับการประกอบอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (Transnational Organized Crime) เนื่องจากการค้าประเวณีข้ามชาติจะต้องอาศัยการทำงานที่เป็นระบบและมีการร่วมมือกันจากเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมต่างๆ ดังนั้นการใช้มาตรการพิเศษหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อจัดการกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง

ประเทศไทยมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหการค้าประเวณีไม่ว่าจะเป็นประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับความผิดทางเพศ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขการค้าประเวณีโดยอ้อม เช่น กฎหมายฟอกเงิน กฎหมายเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา และความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีข้ามชาติกับประเทศต่างๆไม่ว่าจะเป็นระดับทวิภาคี หรือระดับพหุภาคี แต่ในทางปฏิบัติพบว่ากฎหมายเหล่านี้ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหการค้าประเวณีข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้ต้องพิจารณาถึงกฎหมายและนโยบายในการแก้ไขปัญหการค้าประเวณีหญิงและเด็กข้ามชาติว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการกำหนดฐานความผิดของการค้าประเวณีข้ามชาติ ความเหมาะสมในการกำหนดบทลงโทษ รวมทั้งศึกษาในเชิงวิเคราะห์กฎหมายที่มีอยู่ว่าสามารถแก้ไขปัญหการค้าประเวณีข้ามชาติในลักษณะองค์กรข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ และพิจารณาถึงอุปสรรคต่างๆไม่ว่าจะเป็นกรณีของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐหรือข้อจำกัดภายในอื่นๆ

อนึ่ง จะต้องพิจารณาด้วยว่ากฎหมายของไทยที่มีอยู่นั้นสอดคล้องกับพันธกรณีที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้หรือไม่ เช่น อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและ พิธีสารต่อท้าย เพื่อการป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กก็เป็นอีกประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะการให้ความคุ้มครองแก่หญิงและเด็กจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบต่างๆ แม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยจะเพียงลงนามในอนุสัญญาดังกล่าว ในทางปฏิบัติแล้วจะพบว่าในที่สุดประเทศไทยก็ต้องให้สัตยาบัน (Ratification) ในเวลาต่อมานั่นเอง ดังนั้นการเตรียมการแก้ไขกฎระเบียบให้สอดคล้องกับพันธกรณีที่ประเทศไทยจะต้องผูกพันอย่างจริงจังในอนาคตต่อไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย หรือดำเนินนโยบายทั้งในเชิงรุกและเชิงรับเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้เสียหายจากการค้าประเวณีข้ามชาติก็เป็นประเด็นที่จะต้องคำนึงถึง ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงพันธกรณีระหว่างประเทศของประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันและในอนาคตด้วย